

Nr 78

Av herr Jansson, Paul, m. fl., om ersättning från försäkringskassa
åt donator av transplantat.

(Lika lydande med motion nr 113 i Andra kammaren)

Njursjukdomarna i vårt land synes beklagligt nog vara i ständig ökning, och många människor får årligen sätta livet till i dessa sjukdomar, samtidigt som andra tvingas leva sitt liv med mer eller mindre uttalade njurlidanden.

Att rädda liv och mildra mänskligt lidande är ju läkarvetenskapens stora uppgift, och samhället gör stora insatser för att så långt möjligt främja läkarnas strävanden härvidlag.

Genom de snabba landvinningar som på senare tid gjorts beträffande transplantationskirurgin, då främst på njursjukdomarnas område, har en tredje part kommit i centrum av debatten, nämligen donatorer av levande organ, främst njurar, som överförs till sjuka personer.

Det bör enligt vår mening vara ett stort samhällsintresse att så långt möjligt uppmuntra och stimulera människor att ställa sig till läkarvetenskapens och mänsklighetens tjänst i sådana sammanhang. Det borde i varje fall vara naturligt att en donator av ett kroppsorgan av samhället hålles ekonomiskt skadeslös för de kostnader i form av resor och förlorade arbetsinkomster som är förenade med sådana operativa ingrepp.

De kostnader det här är fråga om kan många gånger röra sig om stora belopp då det enligt uppgift kan inträffa att en njurdonator kan få räkna med att vara arbetsförmögen i månader efter ett dylikt ingrepp.

Enligt nuvarande bestämmelser i lagen om allmän försäkring har försäkringskassan inte möjligheter att utge ersättning till donator av kroppsorgan eftersom vederbörande inte är sjuk. Första förutsättningen för att kunna donera ett kroppsorgan är väl nämligen att man är fullt frisk. I de fall då donatorer har sökt ersättning hos allmän sjukkassa för kostnader i samband med njurtransplantationer har kraven avvisats av vederbörande kassa. Ett prejudicerande utslag i försäkringsdomstolen lär finnas beträffande förundersökningar för en njurtransplantation, där vederbörande donator, som sökt ersättning för sina kostnader, fick avslag på sin framställning. På rekommendation av Landstingsförbundet synes emellertid vissa landsting numera lämna ersättning till donatorer av kroppsorgan. Sådan ersättning har lämnats till varierande belopp, i vissa fall med upp till 2 500 kr.

Från Landstingsförbundets sida har man emellertid uttalat att man helst såg att det möjliggjordes för försäkringskassan att övertaga dessa kostnader.

Vi delar för vår del denna uppfattning emedan det synes mest praktiskt och förenat med den enklaste administrationen om så skedde. De hos försäkringskassorna gällande ersättningstaxorna skulle enligt vår mening i stort sett kunna användas även i dessa sammanhang. Man skulle dessutom vinna den fördelen att ersättningsprinciperna blev enhetliga i hela landet.

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta om sådan ändring i lagen om allmän försäkring att ersättning för resekostnader och förlorade arbetsinkomster må kunna utgå till donator av levande kroppsorgan i samband med transplantationer oaktat att vederbörande donator icke är sjukskriven, samt

att vederbörande utskott måtte utarbета erforderlig lagtext.

Stockholm den 18 januari 1968

Paul Jansson (s)

Gunnar Rönnberg (s)

Lars Larsson (s)

Nils Hjorth (s)

18 77